

BOEKBESPREKINGEN.

LOOSJES, F.E., 1953. -Fossil Clausiliidae in the Netherlands. Meded. Geol. Stichting, no.7, pp. 21 - 24, 1 f.

In dit kritische overzicht van alles wat in ons land aan fossiele Clausiliidae is gevonden, worden zeven soorten besproken, waarvan er twee niet meer recent in ons land voorkomen. Dit zijn Clausilia plicatula, merkwaardig genoeg in een holocene afzetting bij Deventer gevonden, en Cl. pumila, die met twijfel uit het laatste interglaciaal bij Velsen vermeld wordt. De exemplaren uit een boring bij Diemerbrug, die Loricé destijds als Cl. pliocenica determineerde, wijken te sterk van het holotype van die soort af om er deze naam voor te kunnen handhaven. Anderzijds zijn deze onze enige tertiaire Clausiliidae te incompleet om tot op de soort gedetermineerd te worden.

VAN BENTHEM JUTTING, W. S. S., 1953. Mollusca. In: BURCK, H. D. M., e.a. Pliocene and Lower Pleistocene in a boring near Oosterhout. Meded. Geol. Stichting, no. 7, pp. 30-34, 2 tabn.

In een boring bij Oosterhout (N.Br.) werden van 42,30 tot 183 m. diepte mollusken aangetroffen, in totaal 109 soorten. Het voorkomen van deze soorten in de verschillende doorboorde lagen is uit de tabel op p. 31 zeer duidelijk af te lezen. Van 183 tot 127 m. diepte blijkt de fauna een typisch plioceen (Scaldisien) karakter te hebben. Op 127 m. zet dan een verarming van de molluskenfauna in; de nu volgende lagen worden voornamelijk op grond van hun foraminiferenfauna als Poederlien, dat tegenwoordig als Oudste Pleistoceen wordt beschouwd, gedateerd. In de lagen van 108,50 - 42,50 komen mollusken voor, die tot de fauna van het Icenian behoren. Deze oudpleistocene fauna veramt op haar beurt van ongeveer 80 m. diepte af.

Dit alles is voor schrijfster aanleiding tot interessante beschouwingen over

de stratigrafische, oecologische en klimatologische waardering van de gevonden feiten. De tweede tabel maakt het mogelijk de molluskenfauna en haar veranderingen met het voorkomen van andere fossielen te vergelijken en met het karakter der verschillende afzettingen te parallelliseren.

Een onopvallende byzonderheid is dat tussen 140 en 150 m. diepte, dus in pliocene lagen, voor het eerst Acrybia zelandica (Böcklender), beschreven uit de Westerschelde en van het strand van Ritthem, in situ/gevonden.

SCHOUTEN, A.R., Januari 1954. Landslakken. Naaktslakken. Kon.Ned. Natuurhist. Ver., Wetensch.Meded. no. 10, 29 pp. 16 ff. Prijs Fl. 1.--. Bestellen bij A.C. Hazevoet, Vogelenzangstraat 19^I, Amsterdam-W., postgiro no. 13028 t.n.v. administrateur K.N.N.V.-uitgaven, Amsterdam-W.

Deze publicatie behandelt de Nederlandse Limacidae en Arionidae, twee families, die geen systematische eenheid vormen, maar door hun convergente ontwikkeling gelijke problemen stellen en daardoor vaak tezamen bestudeerd worden. Ons medelid Schouten is reeds lang door deze dieren geboeid, hij heeft ze in de natuur geobserveerd, in zijn terrarium gekweekt, en onder de loupe of het prepareermicroscoop hun anatomie bestudeerd. Zijn publicatie is derhalve voor een groot deel op eigen waarnemingen gegrondvest. Bovendien sluit zij geheel aan bij de modernste literatuur over dit onderwerp in omliggende landen verschenen en (zeker niet de minste verdienste) zij is met uitsluitend oorspronkelijke en goede tekeningen van de schrijver geïllustreerd.

Om een indruk van de inhoud te geven, vermeld ik dat op de hoofdstukken: inleiding, levenswijze, het verzamelen en bestuderen, anatomie, voortplantingsorganen, en een lijst van de voornaamste algemene literatuur, tabellen tot de geslachten en soorten en een systematische soortenlijst, waarin bij elke soort speciale byzonderheden vermeld zijn, volgen. Critiek heb ik slechts op ondergeschikte punten, waarvan ik er één wil noemen, Door op p. 18 onder Limax cinereoniger te vermelden "In Nederland in Zuid-Limburg," wekt de schrijver ten onrechte de indruk, dat deze soort niet elders in ons land voorkomt, al is ook op p.8 voor de verspreiding naar de laatste lijst van het Molluskencomité verwezen.

Het stuk is uitgegeven als een kleine gestencilde brochure, waarvan de typographie goed is verzorgd. Alleen de letters van het opschrift "Systematische soortenlijst" (p.13) vallen uit de toon en zijn voor de titel van een hoofdstuk veel te zwaar.

Aan allen, die zich voor onze naakte landslakken interesseren, of er de studie van willen beginnen, kan ik deze handleiding warm aanbevelen.

C. O. v. R. A.
